

Programma Adaptieve Psychologische Vervolgopleidingen
Projectgroep Professionalisering Psychologische Vervolgopleidingen

Notitie breedheid

Breedheid GZ-opleiding

Versie 20 november 2024

Inhoud

1. Inleiding	1
2. Borging opleiden in de drie levensfasen en verschillende contexten GZ.....	2

1. Inleiding

De werkgroep Opleidingsplannen en toetsen en de projectgroep Professionalisering Psychologische Vervolgopleidingen zijn verantwoordelijk voor een concretisering van het opleidingsplan met herziene competentieprofielen als fundament.

Deze competentieprofielen zijn richtinggevend voor zowel de praktijkopleiding als het cursorisch onderwijs. Het opleiden heeft als voornaamste doel het borgen van kwalitatief goede en efficiënte zorg naar de toekomst toe. De opleiding is gericht op de ontwikkeling van competente zorgprofessionals door middel van competentiegericht opleiden. Daarbij is aandacht voor een leven lang leren.

De opleiding tot GZ-psycholoog wordt adaptief vormgegeven en levert adaptieve professionals af die breed inzetbaar zijn. Dat wil zeggen dat de afgestudeerde GZ-psycholoog zodanig opgeleid is dat deze in principe toegerust is om in de verschillende zorgcontexten en de drie levensfasen (jeugd, volwassenen, ouderen) te kunnen werken en dat deze zich kan verhouden tot veranderende maatschappelijke vraagstukken.

De volgende aandachtspunten voor het borgen van de toekomstbestendigheid worden in het opleidingsplan opgenomen: het levensloopperspectief, samen met de patiënt, gedeelde besluitvorming, regievoering, diversiteit, innovatie, een leven lang leren en wetenschappelijke attitude. Deze aandachtspunten vloeien onder meer voort uit de eisen aan de opleidingsplannen die VWS heeft gedefinieerd en uit de resultaten van de Nivel-enquête (2021).

De opleidingsplannen worden zo geformuleerd dat de kwaliteitseisen die gesteld worden aan de praktijkopleidingsinstellingen helder beschreven staan, dat deze uitvoerbaar zijn en dat opleiden in de drie levensfasen en verschillende zorgcontexten geborgd wordt.

2. Borging opleiden in de drie levensfasen en verschillende contexten GZ

De werkgroep Opleidingsplannen en toetsen heeft zich als eerste gebogen over de onderwerpen 'breedte van de opleiding' en 'levensloopperspectief', omdat deze niet alleen van grote invloed zijn op de inrichting van zowel het cursorisch onderwijs als het praktijkdeel, maar ook om als input te kunnen dienen voor het projectplan van de projectgroep G&S. Er is consensus over het voorstel dat tot stand is gekomen na brainstorming en constructieve discussies door de werkgroepleden, de leden van de projectgroep en een focusgroep met opleidingsdeelnemers. Op basis hiervan stellen de werkgroep en de projectgroep de volgende uitgangspunten voor het opleidingsplan voor om het opleiden in de drie levensfasen, diversiteit en breedte te kunnen borgen:

1. In het landelijk opleidingsplan dient de rationale achter het opleiden in het adaptief vermogen beschreven te worden. Hierdoor moet duidelijk zijn dat deze manier van opleiden betrekking heeft op diversiteit (diversiteitskenmerken van de cliënt, het systeem en de sociaal maatschappelijke context), op breedte (opleiden in verschillende zorgcontexten) en op het levensloopperspectief (ontwikkeling en uitingsvormen van pathologie gedurende de levensloop).
2. In het cursorisch onderwijs dient vanuit het levensloopperspectief opgeleid te worden. Dit kan onder meer door in het onderwijs aandacht te besteden aan ontwikkelingsfasen, ontwikkelingsstadia van stoornissen, hetero typische continuïteit van stoornissen, vroegdetectie en specifieke aandachtspunten per levensfase, waarop diagnostiek, preventie en behandeling aangepast dienen te worden.
3. In het landelijk opleidingsplan worden diversiteit (zoals gender, cultuur, sociaaleconomische klasse, cognitieve vaardigheden), breedte (verschillende zorgcontexten) en maatschappelijke context (sociaal-maatschappelijke aspecten, (geo-)politiek) als vertrekpunt gehanteerd. In het cursorisch onderwijs en het praktijkonderwijs wordt ingezet op het ontwikkelen van competenties van de GZ-psycholoog om de zorg zo goed mogelijk aan te laten sluiten bij de achtergrond en de specifieke kenmerken van het individu/systeem en de daarbij behorende context.
4. In het cursorisch onderwijs wordt gewerkt in onderwijsgroepen waarbinnen de opleidingsdeelnemers werkzaam zijn in verschillende zorgcontexten en levensfasen. Hiermee wordt de breedte in het cursorisch onderwijs geborgd.
5. In het praktijkdeel wordt opgeleid in Samenwerkingsverbanden Psychologie Opleiding en Onderwijs (SPOO's). Opleidingsdeelnemers dienen opgeleid te worden in twee praktijkperiodes van ieder één jaar, op twee verschillende en complementaire werkplekken. Complementair wil zeggen dat het gaat om andere diversiteitsaspecten dan het type problematiek, de doelgroep of de stoornis. Het gaat daarbij om variatie wat betreft leeftijd (kinderen/jeugd – volwassenen – ouderen), intelligentieniveau (verstandelijk beperkt – zwakbegaafd/normaal begaafd – hoogbegaafd), setting (open – gesloten; ambulantly – deeltijd – klinisch), sector (ziekenhuiszorg, forensische zorg, verslavingszorg, gehandicaptenzorg,

revalidatie, GGZ, jeugdzorg). Een en ander wordt vastgelegd in het Individueel Opleidingsplan en het is aan de hoofdopleider om te beoordelen of de werkplekken voldoende complementair zijn.

6. In het praktijkdeel (binnen SPOO's) dienen opleidingsdeelnemers ervaring op te doen binnen deze twee praktijkperiodes met de verschillende fasen uit de levensloop. De opgedane ervaring wordt getoetst aan de hand van de Kenmerkende Beroepsactiviteiten die uitgevoerd dienen te worden in twee verschillende levensfasen.

Dit document is opgesteld in opdracht van de Landelijke Opleidingsraad Psychologische BIG-beroepen vanuit het programma Adaptieve Psychologische Vervolgopleidingen.
Kijk voor meer informatie op www.progapv.nl

De Landelijke Opleidingsraad Psychologische BIG-beroepen is een orgaan van de FGzPt.
Arthur van Schendelstraat 650, 3511MJ Utrecht
Postbus 2713, 3500 GS Utrecht